

**ЈАВНА ОПШТИНСКА УСТАНОВА ДЕТСКА ГРАДИНКА
„СНЕЖАНА“
ЧАИР, СКОПЈЕ**

**ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА
ЗА ПЕРИОДОТ 2018/2019 ГОДИНА**

**Септември 2019 година
ИЗВЕШТАЈ**

**За работа на јавната општинска установа детска градинка
„Снежана“, Чаир – Скопје
2018/2019 година**

1. Вовед

Преку извештајот за работа на Јавната општинска установа детска градинка „Снежана“, Чаир – Скопје се образложува целокупната дејност за периодот 2018/2019 година, која е реализирана согласно следните законски одредби и програми:

- Законот за заштита на деца (Сл. Весник на Р.Македонија бр. 98/2000 година со измените и дополнувањата во Сл. Весник бр 17/2003; 65/2004; 113/2005; 98/2008; 83/2009; 170/2010; 22/13; 87/13 и 22/14 година.
- Програма за работа на Градинката за периодот 2018/2019 година;
- Статутот на Детската градинка;
- Програма за рано учење и развој донесена од Министерот на Министерството за труд и социјална политика на Р. Македонија врз основа на член 168 став (5) од Законот за заштита на деца (Службен весник број 22/13 и 12/14.
- Стандарди за рано учење и развој кај деца од 0 до 6 години
- Правилник за формата, содржината и начинот на водење на педагошката документација и евиденција во детска градинка донесен од Министерот на Министерството за труд и социјална политика на Р. Македонија во Сл. Весник број 87 од 17. 06. 2013 година;
- Уставот на Р. Македонија;
- Постојечката законска регулатива;
- Други документи и проекти кои имаат карактер за развој и унапредување на грижата за детето, со цел обезбедување здраво и среќно детство каде детето е главен и активен субјект во целокупниот процес на воспитанието.

Годишниот извештај содржи и реализирани активности во одделни области кои што не се планирани со програмата, но произлегле во тековното работење.

Годишниот извештај се заснова на основните принципи на работата на предучилишната установа: еднаков пристап до квалитетно воспитание и образование за секое дете во раниот детски развој, развој на индивидуалниот личен интегритет, посебен пристап и однос кон секое дете поединечно, холистички пристап кон развојот на детето, почитување правата на децата,

инклузија - вклученост на семејствата и заедницата, користење разновидни пристапи кон учењето и создавање стимулативна, структурирана, здрава и безбедна средина.

Годишниот извештај се базира на педагошката евиденција и документација водена во текот на 2018/2019 година и тоа: превентивно - здравствена, евиденција, евиденција и документација за воспитно - образовната работа на воспитните тимови, директорот, стручните работници и соработници, евиденција за соработка со родители/старатели и соработка со пошироката општествена средина и стручни институции, прослави и други јавни манифестации.

Согласно законските акти, програмите, дополнителните активности успеавме да ја реализираме основната цел на градинката, а тоа е згрижување, нега, исхрана, воспитание, образование, спортско-рекреативни, културно-забавни активности, мерки и активности за подобрување и зачувување на здравјето на детето, како и активности кои имаат за цел да го поттикнуваат интелектуалниот, емоционалниот, моралниот, физичкиот и социјалниот развој на децата со инплементирање на Стандардите за ран детски развој

Во текот на годината бевме посетени од Државен просветен инспекторат, инспекциски надзор за Инклузија на деца роми-сектор за заштита на деца, Институт за јавно здравје - санитарна инспекција, Агенција за храна и ветеринарство, Инспекција од МТСП, Дирекција за заштита и спасување, Инспекциски надзор од државен архив и други.

Од Извештаите е констатирано дека градинката ги исполнува условите за работа и дејноста ја остварува согласно Законот за Заштита на деца, Законот за Јавни набавки, Законот за Финансиско работење и други законски прописи и регулативи.

2. Услови за работа и организациска поставеност

а) Просторни услови

Престојот на децата во ЈОУДГ „Снежана“, Чаир - Скопје, се организира во два објекти во кои постојат солидни, архитектонско, педагошко, здравствено - хигиенски услови за работа. Во рамките на територијата на општина Чаир просторно објектите не се многу оддалечени, што обезбедува лесна и непосредна комуникација за организирање на сите процеси на работењето во реализирање на програмските цели и задачи. Проектираниот капацитет на установата изнесува 370 деца, запишани **636** деца, распоредени по објекти:

- Објект „Џуџиња“ - 311 деца ул. „Џон Кенеди“ бр. 1.
- Објект „Снегулко“ - 325 деца ул. „Никола Грчето“ бр.3

Воспитно-образовната работа се реализираше на македонски, албански и турски јазик прикажани на:

Табела бр. 1

Р.бр.	Објект	Проектиран капацитет	Опфат на деца		Јазик на кој се изведува воспитно-образовната работа			вкупно
			јасли	градинка	македонски	албански	турски	
1	„Џуџиња“	180	44	267	231	80	/	311
2	„Снегулко“	190	29	296	51	244	30	325
	Вкупно	370	73	563	282	324	30	636

Објектот „Џуџиња“ е тврда градба наменски граден и опремен. Објектот се наоѓа во непосредна близина на ОУ „Васил Главинов“ со вкупно 1800 м² и 3600 м² дворна површина. Дел од дворната површина што беше под закуп на МСА КОМПАНИ и оставен во руинирана состојба, оваа година беше предвидено да се уреди и стави на располагање за користење од страна на децата. Планот го реализиравме на тој начин што беше отстранет шут и голема количина на песок, со дотур на голема количина на плодна хумусна земја и истата површина беше посеана со ново семе трева. Дворот е заграден и понатака подлежи на уредување, но е ставен на располагање на децата и воспитните тимови. Објектот располага со 10 занимални и во него работат 41 вработени, и згрижени 311 деца. Занималните се опремени со потребниот инвентар (масички, столчиња, разни воспитно-образовни центри и катчиња, нагледни средства и имаат сопствени комплетно нови санитарни јазли од кои три се изреновирани оваа година. На тој начин е овозможена основната функција, целодневен престој и непречено згрижување, воспитание и образование на деца на возраст од 8 месеци до поаѓање на училиште. Сето тоа го олеснуваат и помошните простории како влез, влезен хол, сала за приредби, гардероби, просторија за индивидуална работа со деца од страна на логопед и др.

Во овој објект се сместени и економските простории, централната кујна, перална, сушална и други потребни простории, амбуланта, заедничка административна служба кои без тешкотии ги опслужуваат останатите објекти во составот на Градинката.

Објектот „Снегулко“ е тврда градба кој е наменски граден и опремен, лоциран во непосредна близина О.У. „Рајко Жинзифов“. Објектот располага со 1800 м² и 10.000 м² дворна површина. На еден дел од дворната површина е изградено тениско игралиште, но истото повеќе не се одржува и не е во функција. Изградбата на тениското игралиште беше обезбедена од страна на Агенцијата за спорт и млади и општина Чаир во соработка со детската градинка.

Дворното место на градинката не е соодветно оградено односно оградата е демолирана од разни локални минувачи и на тој начин истото не е безбедно ни за децата ни за родителите ниту за вработените. Од таа причина дворното

место во тој објект е на “ располагање “ на секој еден случаен минувач од локалното население. Истиот е секојдневно изложен на фрлање на разновиден отпаден материјал, унишување на тревната површина, ноќно собирање на адолесценти и деликвентски однесување. Изминатата 2019/20 год. о,,бјектот беше мета на неколку обивања и кражби, чести демолирања и кршења на врати и прозори од непознати сторители. За истите беше известена агенцијата за обезбедување Шпата а исто така беше пријавувано во најблиската полициска станица,за што има записници но сторителите не се најдени а демолирањата продолжуваат. Секако за ова беше известен и градоначалникот како би се изнашло решение за овој проблем.Овој проблем предизвика голема материјална штета која градинката сама ја сносеше.

Сето горе наведено го отежнува одржувањето на објектот, ја намалува безбедноста на објектот и сите корисници на истиот. И секако е цел на оправдано внимание и критика од страна на сите засеганти страни.

Во објектот постојат основните административно, педагошко и здравствено - хигиенски услови за целодневен престој на децата од 8 месеци до поаѓање на училиште. Во објектот работат 35 вработени и згрижени се **325** деца.

Истиот располага со 13 занимални кои што се соодветно опремени, гардероби за децата, санитарни јазли, холови, повеќе влезови за прием на деца, просторија или сала за разни манифестации и одржување на физичкото воспитание, библиотека со стручна литература и други простории за непречено одвивање на дејноста на градинката. Треба да се напомене дека од вкупниот број на занимални две простории се дадени на користење на ОУ–Рајко Жинзифов, и за таа цел а со цел да не се затвораат постојните групи, направена е пренамена на некои простории (канцеларии, соби за изолација) во занимални кои според квадратурата не ги задоволуваат комплетно условите за престо. Истите немаат сопствени санитарни јазли и ги делат со соодветна друга група. Поради тоа тие групи се со помал број на запишани деца.

Изминатата година една од просториите на градинката беше опремена и преименувана во дефектолошко-логопедски кабинет. Тој проект беше финансиски поддржан и потпомогнат од агенцијата Тика,се со цел за овозможување индивидуална работа со деца со посебни потреби, за нивна поефикасна подготовка и инклузија во постоечките групи.

Поради староста на објектот и старата водоводна мрежа и инсталација појавена е влага во некои од ходниците и просториите и истата треба навремено да се санира. Истиот проблем продолжува и понатака и бара посериозно разгледување и барање на решение за истиот.

Во текот на целата година дворовите беа максимално искористени секогаш кога дозволуваа временските услови за реализирање игри на воздух и прошетки како природен фактор за развојот и здравјето на децата.

За безбедноста на објектите како и дворните површини беа ангажирани лица од агенција за обезбедување „Шпата“ со надзор кој се врши во ноќните часови, и оваа практика има потреба да продолжи и понатаму.

б) Опременост на центрите за учење и активности

Детски катчиња (центри за активност)

Опременоста на ентериерот одговара на функцијата на градинката во сите објекти. Воспитно-образовните активности во просторијата за учење треба да се реализираат во центрите за учење. Основни центри се:

- Литературен центар
- Математички центар
- Центар за игри со конструктивен материјал
- Научно-истражувачки центар
- Уметнички центар
- Компјутерско-информатички центар
- Центар за игра на улоги, драматизација и куклени претстави
- Центар за изложување на детски творби.

Во текот на годината според потребите и можностите групите и центрите во нив беа збогатени со нови сликовници, игровни и дидактички средства и опрема за развивање на тематски и творечки игри.

Степенот на опременост сеуште не ги задоволува современите услови за квалитетна воспитно-образовна работа, и како резултат на тоа има потреба од континуирано дополнување и обновување на дидактички материјал во групите и замена на оштетениот инвентар со нов.

в) Степен на опременост и оценка на користењето на аудиовизуелните средства и други технички помагала.

Оваа година Детската градинката дел од групите ги опреми со цд плеери и до крајот на 2019/20 год. планира да ги доопреми и останатите групи, но и понатака останува состојбата со недоволна опременост и исправност на аудио-визуелните средства и технички помагала во сите објекти. Еден дел од аудиовизуелните средства и други технички помагала се дотрајани и на голем дел од овие средства потребна им е замена со нови, посовремени.

Градинката располага со следните аудио-визуелни средства и други технички помагала:

- ЦД плеери
- ТВ приемници
- ЛЦД проектор со платно за прожектирање
- ДВД плеери
- Компјутери
- Лаптопи,
- Екстерни хард дискови
- Дигитални фотоапарати
- Фотокопири
- Принтери
- Клавири
- Клавијатури

г) Стручна литература, стручни списанија и литература за деца набавена во текот на годината

Сите објекти во градинката се опремени со библиотеки, со солиден фонд на стручна литература и литература за деца. Во текот на целата година библиотеките во континуитет се збогатуваа со нова литература за деца и стручна литература со цел да им помогне на воспитните тимови успешно реализирање на згрижувачката и воспитно-образовната работа со децата. Оваа година библиотеките беа збогатени со нови дидактички средства, спортски реквизити, стручни книги, сликовници, енциклопедии, дидактички и едукативни книги наменети за деца од сите возрастни групи.

За реализација на згрижувачката и воспитно-образовната работа со деца се користат списанија и прирачници за деца „Росица“ и „Смешко“. Тие претставуваат важен сегмент во секојдневната воспитно-образовна работа со децата. Овие детски списанија даваат извонредна можност децата да се стекнат со нови знаења, умеења и вештини, индивидуална работа со секое дете и следење на напредокот и развојот на децата. Покрај тоа, преку овие списанијата се овозможува и поттикнува комуникација и интеракција помеѓу семејството и градинката, и можност за едукативно делување на родителите. Затоа слободно може да кажеме дека со ваков квалитет и постојано напредување, списанијата за деца и понатаму ќе бидат дел од нашата едукативна практика.

За потребите на административната служба претплатени сме на списанијата: „Службен весник на РМ“, „Просветно дело“, месечен билтен на ФВ-консалтинг, месечен билтен од ЗФР на локалната самоуправа и јавните претпријатија кои овозможуваат секојдневно следење на измените во законските прописи.

3. Содржина на дејноста

а) Згрижувачка дејност

Престојот на 60 деца од 0-2 години беше организиран во четири групи, по две групи во објектите „Џуџиња“ и „Снегулко“.

Поради недостаток на просторни услови место во три групи децата од јасли се организирани во четири возрастни групи и тоа: Две групи со деца на возраст од 0-18 месеци и две групи на возраст од 18-24 месеци со целодневен престој. Во текот на годината континуирано се обезбедуваше грижа, нега, исхрана, одмор по потреба на децата, превентивна здравствена заштита, забава, игра и воспитна работа. Воспитувањето и негата на децата од најрана предучилишна возраст се реализираше од педагошко медицински сестри (негователки), со стручна поддршка од страна на директорот, главната медицинска сестра и стручниот тим на Градинката.

При планирањето и реализацијата на активностите за работа со децата активностите кои ги реализираа негователките придонесуваа за правилен раст и развој на децата, почитувајќи ги основните потреби на децата за храна, нега,

грижа и љубов како и развивање на социо-емоционалните, интелектуалите и физичките способности.

б) Организација на воспитно – образовната дејност

Во детската градинка животот и работата на децата беше организиран во два објекти во 21 воспитна група. Просторната близина на објектите овозможуваше добра комуникација и организирање на сите процеси во работењето, а со тоа и реализација на целите и задачите што произлегуваат од организирањето на престојот и опфатот на децата.

Во градинката престојуваа деца од 24 месеци до поаѓање на училиште на кои им се обезбедуваа: четири оброка, попладневен одмор, превентивна здравствена заштита и воспитно-образовна работа.

Дневниот распоред на активностите се одвиваше според Програмата за рано учење и развој и тоа: прием на децата и слободни активности, утринска гимнастика, појадок, реализација на дневно планирање (организирани дневни активности: индивидуални, групни и фронтални, работа во центрите за учење, игри, прошетки, набљудувања и престој на воздух, ручек, пасивен одмор, ужина, реализација на дневно планирање, слободни игри и заминување на децата.

Во текот на учебната 2018/2019 година беа реализирани сите планирани програмски содржини, задачи и активности. При нивната реализација се поаѓаше од возраста на децата, се следеше нивниот интерес, потреби и можности, почитувајќи ги нивните развојни и индивидуалните способности.

За поуспешно релизирање на сите планирани активности беше обезбедена стимулативна средина, нагледност и автетичност во воспитно – образовниот процес, позитивна социо – емоционална клима и поттикнување на децата за истражувачки и креативни активности.

Во текот на учебната 2018/2019 година беа испланирани и реализирани повеќе интересни теми, прилагодени на развојните потенцијали, потреби и интереси на детето каде што воспитувачите беа поттикнувачи, организатори и креатори на сопствените цели и задачи.

Во текот на целата година кај децата се негуваа и развиваа работни навики со цел да се изгради позитивен однос кон работата, да стекнат нови вештини, знаења и умеања, да се однесуваат одговорно кон работата и работните задачи свесни за своите обврски, да го ценат својот труд и трудот на другите, да се развие свеста кај децата дека секој човек има потреба и обврски да работи.

Во текот на учебната 2018/2019 година комисијата вршеше упис на деца на упразнето место во соодветна група според возраста.

в) Престојот на децата од училишна возраст

Согласно Законот за заштита на деца во текот на летните месеци се организираше и престој на деца од училишна возраст. Во летниот период се работеше според Планот и Програмата за работа во летниот период, стандардите за рано учење и развој и активности кои одговараа на возраста на децата.

4. Планирање и подготовка на воспитно – образовната работа

Годишната програма за работа на ЈОУДГ „Снежана“ за 2018/2019 година донесена е во месец Септември 2018 година изготвена врз основа на: Законот за заштита на децата, Програмата за рано учење и развој со имплементација на Стандардите за рано учење и развој кај деца од 0 до 6 години, Програма за инклузија на децата со посебни потреби, Програма за едукација на деца од предучилишна возраст со процесот на одгледување и конзумирање на здрава храна“ и проектите: „Градини во детските градинки“, „Градот низ детските очи“, „Бон-Тон“, „Семејство и семејни вредности“, „Здрави животни навики и безбедно однесување“, „Традиционални игри“, „Спорт и спортски активности“, „Моја хигиена - моја навика“, „Рециклирање со имагинација“, „Мултикултурализам и почитување на различностите“, „Пакомак“, хуманитарни акции и кампањи „Од дете за дете“.

Воспитно-образовната работа се планираше и реализираше интегрирано во рамките на Долгорочно годишно планирање, среднорочно – тематско и краткорочно дневно планирање (дневен оперативен план). При планирањето на воспитно-образовната работа се поаѓаше од потребите, интересот, индивидуалните можности и способности на децата со цел организирано влијание на целокупниот развој на детето и достигнувањата во разни домени на развојот: Физичко здравје и моторен развој; јазик, комуникација и писменост; социјален развој; когнитивен развој; и пристап кон учење. Темите и целите се планираа според возраста и развојните можности и потенцијали на децата имајќи ги во предвид стандардите од развојните домени. Планирањето се реализираше тимски со учество на воспитниот кадар и педагошката служба.

Во согласност со современиот тек и брз развој на науката, техниката и техничките достигнувања, стручно-научните сознанија во воспитанието и образованието, а согласно со искуствата и можностите на детската градинка, приоритетна и основна задача на воспитно-образовниот и згрижувачки кадар во работа со децата беше продлабочување на сите активности кон поквалитетно згрижување, воспитание и образование пред се стимулативни услови за развој на детето и развивање на неговите позитивни страни и творечки потенцијали.

Воспитно образовната работа се остваруваше низ разновидни и добро одбрани теми кои придонесоа за:

- Создавање на поволна и позитивна средина за учење и развој;

- Остварување правилен психо-физички развој на децата и формирање основни културно - хигиенски навики;
- Социјализација на децата преку организирани воспитно-образовни активности;
- Негување и збогатување на детското творештво и способност за изразување на говорот, ликовниот и музичкиот израз низ играта и другите активности;
- Интелектуален, емоционален и социјален развој на детето;
- Здобивање со основни знаења, вештини и навики, развивање кај децата свест за општествена одговорност и активно вклучување во општествениот живот, изградување на хумани односи меѓу половите и правилен однос кон животната средина;

Од направените анализи во текот на учебната 2018/2019 година, по воспитни групи и од извештаите на стручните служби и од прегледаната педагошка евиденција констатирано е дека воспитувачите и негувателите сите Планови и Програми ги имаа евидентирани и реализирани. Како резултат на тоа може да констатираме дека со реализација на овие задачи постигнати се позитивни резултати во развојот и напредокот кај децата.

Во месеците Јуни, Јули и Август и покрај редовното користење на летните одмори од страна на вработените, работата се одвиваше без проблеми и во континуитет. Со присутните деца се организираа и реализираа разни игри и активности, претежно во дворовите на објектите, прошетки до блискиот парк и сл. Во исто време се вршеше подготовка на објектите за прием и престој на децата во новата програмска година.

Стручниот тим на Градинката и во текот на летниот период редовно работеше на формирање на воспитните групи, организираше состаноци за планирање на идните проекти кои треба да се реализираат во Градинката (даваше предлози и насоки, идеи за избор на теми, начини на изведување, форми на презентирање и др.).

а) Реализација на воспитно – образовната работа во групи јасли

Во учебната 2018/2019 година воспитно-згрижувачката работа со деца од најрана предучилишна возраст беше планирана според „Програмата за рано учење и развој“ со имплементирани Стандарди за рано учење и развој. Основна задача во работата со децата на оваа возраст беше развој на сензо-моторните активности кај децата, развивање на социо - емоционалните односи, поттикнување на развојот на говорот, како и ритмичко-музичките активности со децата адаптирани за возраст од 0 до 24 месеци. Со децата од 0 до 24 месеци работеа негователи и педагошко-медицински сестри. Вработените максимално се вложуваа во организацијата и реализацијата на своите задачи, со што се постигна висок степен на емоционална врска со децата, како и вербална и невербална комуникација. Тоа придонесе за побрза адаптација и социјализација на децата во групата. За развојот на перцепциите, моторниот развој, перманентно се создаваше позитивна средина за учење, безбедни

играчки, слики и сликовници, звучни помагала и средства за поттикнување на моторните активности. Со планираните активности децата од најрана предучилишна возраст постигнаа добри резултати при стоење, одење, самостојно станување и клекнување, земање и преместување на лесни предмети. Во овие групи континуирано се развиваше и поттикнуваше детскиот говор. Покрај тоа редовно се следеа органските, физиолошките и хигиенските потреби на детето како: исхраната, сонот, играта, одржување на хигиената на децата и просториите во кои престојуваат и воопшто следење на целокупниот развој на детето.

Еден од значајните фактори за правилен развој на децата од најрана предучилишна возраст е соработката со родителите преку меѓусебно информирање на индивидуалните средби и разговори, стручни предавања и сл.

б) Реализацијата на воспитно-образовната работа во градинката се одвиваше во согласност со Програмата и Стандардите за рано учење и развој. Во среднорочно-месечно планирање беа опфатени содржини од сите развојни домени и преку нив се обезбедуваше оптимално реализирање на поставените стандарди според возрастните групи и постигнати планираните цели и задачи. Во текот на овој процес, континуирано работевме на унапредување на воспитно образовната дејност, надминување на согледаните слабости со цел што поефикасно да се постигнат очекуваните резултати.

Развивањето на **културно-хигиенските навики** претставуваше значаен аспект во развојот на детската личност, кој се реализираше преку секојдневни животни активности при престојот на децата во градинката. Во овој процес рамноправно учествуваа сите вработени во градинката пред се преку личниот пример, а потоа и преку секојдневната комуникација со децата. Се поттикнуваше развојот на културно-хигиенските навики, а со тоа се обезбедуваше поквалитетно и потрајно втемелување на овие навики во личноста на детето.

Освен овие активности кои придонесуваа за подобро вклопување на децата во **практичниот живот** преку грижа за сопствената личност, особено внимание се придаваше на грижата за средината која не опкружува. Така децата стануваа секојдневно свесни за одговорностите што ги имаат при престојот во градинката, како за играчките така и за материјалите со кои секојдневно работат и манипулираат. Особено важна задача беше да се поттикнуваат на самостојност и самоиницијативност во уредување и средување на просторот во кој престојуваат. Дури и најмалите деца се поттикнуваа да си ги враќаат играчките на своето место од каде ги земаат или пак уредно ги сложуваат деловите од облеката. Преку сите овие активности кај децата се развиваше чувство на самодоверба, сигурност и рамноправност со возрастните во извршувањето на секојдневните работни активности.

Следејќи ги новите трендови при реализирањето на воспитно-образовната програма беше застапен принципот на интегрирање и комплементарна испреплетеност на содржините од различните домени.

Применувајќи ги стандардите од субдомените според возраста на децата се реализираа дневни активности со кои децата има можност да се стекнат со нови знаења, искуства со карактеристиките на годишните времиња, запознавање на природата што непосредно ги опкружува. Преку директен контакт и манипулација или пак сетилно доживување, децата од најрана возраст го поминуваа својот период од егоцентризам кон развивање на свест за постоење на други суштества во природата, на тој начин не само што се овозможуваше спознавање на самиот себе туку и на другите луѓе. Преку бројни активности успеваа да стекнат основни поими и сознанија за законитостите во природата, како во растителниот, така и во животинскиот свет. На овие содржини се надоврзуваа и содржините за човекот кои од една страна претставуваа дел од живиот свет, а од друга страна создаваа општествена заедница преку која директно или индиректно влијаа врз природата. Општествените активности на човекот како во однос на заедничко живеење и делување, транспорт, сообраќај, индустрија несомнено имаа големо значење врз позитивните и негативните промени во природата. Затоа значаен дел во нашата работа посветувавме на еколошките содржини, со цел развивање на еколошката свест кај децата од најмала возраст. За подобро задоволување на љубопитноста и истражувачкиот дух на детето беа обезбедени соодветни материјали но и организирани повеќе прошетки, набљуденија во согласност со потребите на содржините.

Со содржините од субдомените: логика и размислување, математика и броење се поттикнуваа интелектуалните и менталните способности на децата. Преку пронаоѓање на математиката во непосредната околина и секојдневниот живот децата успеваа да ги воочуваат просторните релации и поставеност на предметите, препознаваа и експериментираа со формите на предметите, се оспособуваа за одредување на временските релации, како и нивно вербално изразување. Децата се оспособуваа за споредување, класификација, серијација, апстракција, генерализација, решавање на едноставни проблемски ситуации, при тоа се развиваше логичкото мислење. Во однос на развивањето на поимот за број се започнуваше од наједноставното, воочување на количините (многу-малку; повеќе-помалку) и постепено преку придружување на елементи децата ги сфаќаа бројните количини и придружуваа соодветни пишани симболи во зависност од возраста. Во различни животни средини и ситуации и преку манипулација со разновидни предмети, децата се оспособуваа за проценување и мерење со нестандартни мерки. Во големите и средните групи не беа користени Работни тетратки, односно воспитувачите сами според програмата изработуваа работни листови за индивидуална работа со децата, а за истата намена се користеше и прилогот Росица плус.

Активностите од субдоменот Уметност претставуваа значаен дел од работата, но и дополнување на содржините од другите домени. За таа цел се

применуваа разновидни техники на ликовно изразување како што се цртање, сликање, моделирање, работа со колаж хартија, текстил, работа со природен материјал и др. Карактеристично за оваа година е што во рамките на проектите за стручно усовршување се набавија повеќе материјали кои овозможуваа вклучување и реализирање на многу нови техники и тоа: салфетна техника и работа со бои за стакло, отпечатување и печатење со стандардни и нестандартни материјали. Ликовните активности го збогатуваа социо-емоционалниот живот на детето, му овозможуваа да ги изразува своите доживувања, интереси, своите креативни потенцијали, фантазии, внатрешни чувства и го воведуваа детето во ликовната уметност.

Преку музиката се поттикнуваа позитивните емоции, весело расположение, се доживуваше емотивна стабилност, преку восприемање и доживување на музиката. Исто така се поттикнуваше и развиваше желбата за детското природно тежнение за учество во разни музички активности: пеење, свирење, слушање на музика и движење. Манифестација на сите овие способности, беа приредбите кои се организираа по различни поводи, а беа исполнети, со помошни аудио-визуелни средства со кои располага градинката. Најчесто беа користени материјали од актуелни детски фестивали во нашата земја, но и дела од познати класици и од народното творештво. Поради големиот интерес за музиката и музичките инструменти, има потреба од повеќе детски музички инструменти, кои ќе им бидат достапни во катчињата за секојдневна активност на децата.

Во доменот Јазик, комуникација и развој на писменост, опфатени беа четирите основни сегменти на јазикот и тоа: глас, збор, реченица и текст (разбирање на содржини). Основна цел беше детето да добие емотивна сигурност и стабилност со што се обезбедуваше непречено изразување и комуникација како со децата така и со возрасните. Во зависност од возраста на децата, ја следевме и поттикнувавме развиеноста на внатрешниот и надворешниот говор, но и богатење и активирање на пасивниот речник. Особено големо значење имаше користењето на литература за деца, која има огромно влијание во процесот на спознавање на говорот и развивање на способностите за слушање, разбирање и доживување на јазикот. Во овој контекст мора да истакнеме дека и покрај богатството од литература за деца, сепак се соочуваме со проблеми за пронаоѓање на литература, соодветна за децата од најмала возраст.

Во текот на оваа учебна година воспитно – образовните тимови овозможуваа детето да ги запознае и развива своите способности за движење да стекне сигурност во движењата на телото и усвојување на основните концепти на движењето. Особено беше важно да се поттикнува и учеството во колективните игри при што треба да се почитуваат правилата на играта и различноста на учесниците. Постојано се користеа разновидни реквизити и помагала за што поуспешно реализирање на активностите.

в) Во реализирање на содржините и организирање на активностите беа користени сите форми на работа: фронтална, групна, индивидуална со особен акцент на индивидуализација на работата и прилагодување на потребите на секое дете.

Исто така користени се сите видови на игри: творечки, подвижни, конструктивни, дидактички и др. и со нивното правилно насочување и организирање кај децата се постигна правилен развој на младата личност.

г) Педагошката евиденција и документација се водеше во пишана и електронско форма според Правилникот за водење на Педагошката евиденција и документација во:

- Дневник за работа на детската градинка
- Дневник за работа на воспитни групи од 0-2 години
- Дневник за работа на воспитни групи од 2-6 години
- Досие за секое дете каде е евидентиран развојот на децата.
- Главна книга за децата.
- Прозивник за присуство на децата.

Водењето на педагошката евиденција и документација беше перманентна задача на директорот, стручниот тим и воспитно - образовниот и згрижувачкиот кадар на градинката.

6. Реализација на здравствената заштита на децата во 2018/2019 година

Здравствената заштита на децата во Градинката „Снежана“ во 2018/2019 година се реализираше според донесената Програма за овој период, како и согласно актуелните случувања во областа на здравството и препораките дадени од страна на Министерството за здравство.

На почетокот на учебната 2018/2019 година беше извршен целосен санитарно-хигиенски увид по објектите т.е. занималните каде престојуваат децата и ваквата активност се одвиваше континуирано во текот на цела година.

Редовно се следеше нивото на хигиената во просториите во Градинката, се вршеше увид на дезинфекцијата на санитарните чворови, дезинфекцијата на играчките и другите предмети кои ги користат децата и нивото на вкупната хигиена во просторот во кој децата ги вршат дневните активности. Во текот на годината секојдневно се водеше евиденција за присутноста т.е. отсутноста на децата по сите објекти и причините за истата.

Во соработка со Републичкиот завод за домаќинство, НАССР системот и Центарот за јавно здравје а одобрено од Директорката на градинката според нормативите за храна, месечно беше изготвувана листа за исхрана на децата од градинка и јаслена возраст, со цел истата да ги задоволува потребните хранливи вредности за раст и развој на децата.

За сите ново примени деца беа отворени нови Досиеја во кои се евидентираа примените вакцини, здравствената состојба на децата, и следење преку инструменти напредувањето на децата во сите домени од развојот.

Во текот на 2018/2019 година поради недостаток од стручни лица доктор и главна медицинска сестра, не се реализираа активностите како што се: редовни месечни прегледи на децата и антрополошки мерења. Од страна на Министерство за здравство во градинката се спроведуваше и проектот на тема: Национална стратегија за превенција на орални заболувања кај деца од 0-14 години, чија цел е едукација и мотивација за одржување на орално здравје како и превентивна заштита на забалото кај децата; Антрополошко мерење на тт и тв кај децата и Офталмолошки преглед на деца од 3-6 години.

Во 2018/2019 година беше извршен и санитарен преглед на персоналот од страна на Центарот за јавно здравје-Скопје а беше организиран и реализиран и редовен систематски преглед на сите вработени. Исто така беше извршена и навремена редовна дезинфекција, дезинсекција и дератизација на објектите, а по потреба и вонредни.

Во текот на годината за појавата на инфективни и заразни заболувања навремено беа известени Центарот за јавно здравје, Министерството за труд и социјална политика и превземени соодветни мерки според дадените препораки и насоки.

Во текот на 2018/2019 година продолжи постојаната соработка со Центарот за јавно здравје –Скопје со Санитарниот инспекторат за здравствена заштита на Општина Центар и со Републичкиот завод за домаќинство во областите кои спаѓаат во нивна надлежност и континуирано се следеа и спроведуваа нивните препораки, во текот на целата година.

7. Реализација на јавната и културна дејност на установата

Во текот на 2018/2019 година реализирана е богата јавна и културна дејност преку отвореност на градинката кон семејствата, соработка со училиштата, преку посети на различни институции и установи, средби со значајни личности, куклени претстави и слично.

а) Во текот на годината соработката со родители/старатели редовно се одвиваше низ следните форми на работа:

- за полесно информирање на почетокот на учебната година се организираше родителска средба на која родителите се запознаа со градинката, нејзината работа и организација, куќниот ред како и нивните обврски кон градинката;
- за подобра адаптација на децата во градинка, а воедно и за помош на родителите им беше поделен пишан материјал “Тргнување на детето во градинка“
- на групните родителски средби по воспитни групи родителите имаа можност да се запознаат со карактеристиките на групата, содржината на

воспитно-образовната работа, распоред на активностите во текот на денот и др;

- покрај овие родителски средби за потребите на програмските активности и проектите во градинката, во текот на годината се реализираа и дополнителни вакви и слични родителски средби.
- секојдневни редовни - индивидуални разговори со родителите. Индивидуалните средби и консултации даваа одговор на многубројни прашања поврзани со детето, неговото воспитание и развој, односно придонесоа да се задоволат интересите на детето, семејството и Градинката;
- писменото информирање преку огласни табли влијаеше на успешноста на комуникацијата меѓу семејството и Градинката. Огласните табли нудеа голема можност за секојдневно информирање за воспитно-образовните активности во групите, за случки и настани од животот на Градинката, за посети, средби, претстави и сл.

Во градинката постои Совет на родители кој брои 5 члена, тројца претставници- родители од Објект „Џуџиња“ и двајца претставници од Објект „Снегулко“. Советот на родители на своите состаноци редовно беше запознат со организацијата на работата во градинката, учество од нивна страна со предлози за организирање на одредени активности, учество во организирање посети надвор од градинката за превоз на децата, учество во приредби и манифестации, учество во изработка на облеку и костими и сл. Советот на родители носеше и одредени одлуки за реализирање на активности и дополнителни програми.

б) Градинката и оваа година имаше добра соработка со основните училишта „Васил Главинов“ и „Рајко Жинзифов“ кои гравитираат на нејзината територија и се остваруваше зависно од потребите и можностите на градинката и училиштата

в) Градинката преку цела година остваруваше соработка со повеќе предучилишни установи и институции од градот, Републиката и надвор од неа. Таа соработка се однесува на планот на стручното усовршување, размена на искуства во работата, обуки, семинари, присуство на прослави, трибини, презентација на проекти, приредби и Јубилеи .

Соработуваше со: Детскиот културен центар „Карпош“, Детски креативен центар (МКЦ) Сојуз на ликовни педагози на град Скопје, СОЖМ, Зоолошка градина Скопје, Градски парк, ЈП „Паркови и зеленило“, Агенција за млади и спорт, Училиште за ритам и танци „Олимпиас“, Скопје, Црвен крст на Македонија, Македонско монтезори здружение - Монтезори центар, Издавачки куќи „Просветно дело“ и „Едука Мак“, Асоцијација на правата на деца и младинци- „Ластовица“, Техничка сигурност - БМВ, Центар за справување со кризи, Здружение „Сина светулка“, Здружение „Интеракција плус“, Фондација за образовни и културни иницијативи- „Чекор по чекор“, Театарска група „Триангал“, Турска агенција за соработка и координација во Македонија- „Тика“, Институт „Јуридика прима“.

Во текот на целата година беше остварена и взаемна соработка со други градинки, Филозофскиот факултет - Институт за Педагогија и Психологија и Педагошки факултет „Климент Охридски“ со присуство на студенти кои ја изведуваа својата практична настава.

г) Одбележување на празници и прослави и манифестации во и надвор од градинката

На пригоден начин децата беа вклучени во сите активности и манифестации со приредби и прослави во градинката и надвор од неа со кои беа одбележани поважните настани во општествената средина и тоа: Денот на осамостојувањето на Македонија “8-ми Септември” - одбележан преку игри, песна и цртање во сите објекти на градинката; Меѓународниот ден на таткото - одбележан преку соодветни активности. Недела на детето - одбележана со бројни активности (разговор со децата за Светскиот ден на детето, организирање и реализирање на различни активности, организирање на театарска престава, организирање на ликовна колонија на тема „Детски желби“ и музички хепенинг.); 11 Октомври - празникот беше традиционално одбележан со пригодна приредба во сите објекти на градинката; Мечето Лино во посета на градинката - подготовка на појадок, дружење со мечето и ликовни активности од страна на децата од групите, Учество во манифестацијата „Го градиме нашиот град“ во организација на Детскиот културен центар- „Карпош“; Учество на манифестацијата „Цртање на асфалт“- забавен парк; Учество на манифестацијата „Скопски Цветен Фестивал“ ЈУ „Паркови и зеленило“- Скопје; Посета на Зоолошка градина; Одбележување Ден на културно наследство; Новогодишни претстави за децата на македонски и албански јазик.; Учество во хуманитарни акции „Од дете за дете“; Одбележување на Денот на жената; Во сите објекти на градинката децата го одбележаа првиот Ден на пролетта преку: изложба на цртежи и сликање на тема „Пролет во нашиот крај; Во сите објекти на градинката се одбележа Денот на дрвото. Децата со обезбедени садници-зимзелени дрвца од градинката ги засадија во саксии во своите групи; Одбележување 1 - ви април Денот на шегата во сите објекти со пригодна приредба и ревија на маски; Светски ден на детето; Денот на турското дете; Денот на албанската азбука; Одбележување Меѓународниот ден на Ромите; Пред родителите децата се презентираа со спортски игри и натпревари што ги совладале од Програмата за спорт „Играме, вежбаеме, растеме“; Во текот на месец Јуни во сите објекти во сите воспитни групи со деца на возраст од 5-6 години се реализираа завршни приредби со децата пред родителите. Родителите имаа можност да проследат што децата усвоиле и научиле во изминатиот период. Исто така доста од приредбите беа осмислени и во корелација со темите од Проектите; Одбележување Роденденот на градинката со приредба за родителите;

Во текот на годината беа направени повеќе посети со децата и набљудување на објекти надвор од градинката со цел непосредно

запознавање со истите, како и работата на луѓето кои работат во тие објекти и установи.

д) Следење интерни куклени претстави:

Во текот минатата учебна година се реализирани интерни куклени претстави и планирањето и евидентирањето за нив е направено во Дневникот за дневно планирање и евидентирање и во Месечните извештаи за воспитно - образовна работа на ниво на сите објекти поодделно.

ѓ) Следење на театарски претстави:

Во текот минатата учебна година се реализирани театарски претстави и планирањето и евидентирањето за нив е направено во Дневникот за дневно планирање и евидентирање и во Месечните извештаи за воспитно - образовна работа на ниво на сите објекти поодделно.

8. Реализација на програмата за воспитно – образовна работа со децата од предучилишна возраст во јавните детски градинки

Во градинката воспитно-образовната работа се реализираше според Програмата за рано учење и развој - национален документ усогласен со современите општествено-демократски плурални движења и Стандардите за рано учење и развој. Програмата претставува патоказ во реализирањето на планираните содржини и задачи. Овозможува децата да се стекнат со основни знаења, вештини, навики, развивање свест за одговорност, смисла за прифаќање, доживување и вреднување на естетските вредности, изградување на хумани односи меѓу половите и правилен однос спрема животната средина и подготовка на детето за продолжување на образоването во основното училиште.

Во Градинката се реализирање и дополнителна Програма за спорт и спортски активности „Вежбаме, растеме, се развиваме“ за деца од 3-6 год од областа на физичкото воспитување - Друштво за спортски активности „Олимпиас“- Доел, Скопје.

Во Програмата беа вклучени децата со одобрение и согласност на родителите.

9. Реализација на дејноста на Стручните органи и тела, Директорот, Стручните работници и соработници

Советот на воспитувачи го сочинуваат воспитувачите во Детската градинка.

Основна цел и задача преку целата година беше успешно реализирање на целите и задачите на воспитно образовната работа со децата и осовременување и унапредување на истата.

Состаноците ги одржување еднаш во месецот – по објекти, а по потреба одржување групни и индивидуални - консултативни средби.

Стручното усовршување на кадарот се реализираше преку следните форми:

- консултации и разработка на стручна литература;
- теоретски предавања според однапред избрани теми;
- психолошки работилници;
- следење и анализирање на резултатите од работата;
- меѓусебна размена на искуства;
- учество во стручни форми на усовршување вон градинката;
- практично решавање на одредени ситуации;
- информирање за актуелни прашања и разгледување на современи
- стручно - научни трендови од областа на педагогијата, психологијата и дефектологијата;
- иновирање на дејноста.

Главни полиња на разработка на Активот беа:

- усовршување на непосредната работа со децата;
- евалуација и самовреднување;
- решавање на практични ситуации во рамките на Активот;
- развој на програмата за работа со децата;
- јакнење на самодовербата, меѓусебната доверба и толеранција;
- учење стратегии за надминување на актуелните стресни ситуации.

Претставници од Советот на воспитувачи беа присутни на јавните приредби организирани по повод патроните празници на неколку градинки, а своите импресии, запазувања и искуства ги споделија со останатите членови на Советот на воспитувачи активно учествуваше и даваше предлози и сугестии за избор на нови теми, содржини, нагледни средства, насоки за подобрување на тимската работа и соработка помеѓу кадарот во градинката. Секојдневно, периодично и по потреба остваруваше соработка со родителите што придонесуваше за поголема отвореност на градинката кон семејството.

Воспитувачите беа вклучени во реализацијата на Проектите предвидени со Програмата за стручно усовршување на воспитниот и згрижувачки кадар во градинката, како и присуствуваа на стручни предавања реализирани во градинката и надвор од неа на разни теми од областа на педагогијата,

психологијата, методиката, здравственото социјалното, физичкото, музичкото воспитување и др.

Советот на негователите го сочинуваат негователите во Детската градинка.

На состаноците на Советот на негователки редовно се дискутираше за реализацијата на згрижувачката дејност, воспитно-образовната работа во соработка со воспитувачот, водење контрола за наплата на побарувањата од корисниците на услуги-родителите и нивно поголемо ангажирање во секојдневните контакти со нив, како и следење и контролирање на здравствената состојба на децата во соработка со медицинскиот персонал на градинката.

Негователките беа вклучени во реализацијата на Проектите предвидени со Програмата за стручно усовршување на воспитниот и згрижувачки кадар во Градинката, како и присуствуваа на стручни предавања и работилници реализирани во Градинката и надвор од неа.

Директорот во својство на педагошко раководно лице во делокругот на работата и работните задачи во текот на годината успешно организираше и раководеше со целокупната работа во детската градинка. Исто така планираше, креираше и координираше при изготвувањето на Програмите и Извештајот за работа на детската градинка, ја раководеше педагошко инструкторната работа и ја следеше нејзината реализација.

Работата на директорот и стручните соработници се одвиваше преку разни форми и содржини планирани во Програмата. Во склад со Програмата за работа на Детската градинка директорот создаваше услови за реализирање на програмските содржини и внесување на иновации во целокупниот процес на работата, особено на воспитно образовната и згрижувачката работа со децата.

Директорот во соработка со стручните работници го изготви Годишниот извештај за работа за 2018/19 година, Годишната програма за работа 2019/20 година, Планот за Јавни набавки, Финансовиот план и ја следеше реализацијата на истите.

- Соработуваше со стручните работници, административната служба и со одговорните на Објектите и се грижеше за целокупниот процес на работа
- Ги поттикнуваше вработените за тимска работа
- Ја организираше и раководеше работата на јавната Установа
- Го раководеше, организираше и контролираше административното-финансиското работење на детската градинка
- Го изготви планот за јавни набавки
- Планираше, креираше и водеше деловна политика за развој и унапредување на дејноста на Детската градинка
- Се грижеше за тековното-инвестиционото одржување на објектите
- Се грижеше за нормално функционирање на опремата, мебелот, апаратите, машините и други средства што се користат во секојдневната работа на јавните службеници

- Активно учествуваше во работата со Советот на родителите на Детската градинка
 - Вршеше увид во педагошката евиденција и документација што се води во детската градинка
 - Водеше педагошко-инструктивна работа и надзор на воспитно-згрижувачката работа на воспитувачите и негователите и стручните јавни службеници и соработници
 - Земаше учество во подготвувањето и водењето на седниците на Стручниот совет на воспитувачи и негователи
 - Учествуваше во планирање, изготвување и анализа на исхраната на децата заедно со стручниот медицинскиот тим
- градење стратегија за максимално искористување на просторот наспроти рационалното отварање на групи според расположливиот кадар;
 - осмислување на планот и распоредот на кадарот по објекти и групи;
 - спроведување перманентна аналитика на работата и постигнатите резултати;
 - спроведување аналитика на состојбата на деца по воспитни групи како и барање отчет од секој воспитувач и неговател за причината за евентуално испишување на дете од групата во која работата, како и превземање на соодветни мерки;
 - давање мислења и предлози во поглед на организацијата на работата и условите за работа;
 - дефинирање и презентирање на есечните планови за работа на стручните соработници;
 - го разгледа планот за стручно усовршување на кадарот во детската градинка;
 - утврдување потреби од игровен, дидактички и друг материјал за работа со деца, како и потреби од основни средства и потрошен материјал за нормално реализирање на дејноста.
 - изврши навремено формирање на групите за наредната школска година како и распоред на расположливиот персонал;
 - стручно ги анализираше и даваше свои предлози, ставови и размислувања по однос на организирање на работа во оние тимови(групи) каде од здравствени, лични и семејни причини е оценета потреба од помош, се во интерес на безбеден престој на децата во градинка;
- Остваруваше задолжителни разговори, консултации, советувања со работниците со цел да се подобрат констатираните недостатоци и унапреди дејноста,
- Во секое време овозможуваше прием на родители кои од најразлични побуди и потреби имаа потреба од разговор и консултација, и истите завршуваа со коректна разделба, убаво упатени и разменети совети,
- Максимално вложување , ангажирање и мобилизирање на вработените во насока на наплата на неподмирните обврски на родителите,

-Перманентно вршеше увид врз финансиското, материјалното и административното работење консултирајќи се навреме со правната служба и останатите во административниот дел, притоа давајќи соодветни насоки за понатамошна реализација,

-Вршење на други пропратни работи кои произлегуваа во текот на секојдневното работење.

Педагогот - Својата работа ја планираше, организираше и релизираше според Годишната програма за работа во градинката. Континуирано ја следеше воспитно-образовната работа во објектите и се залагаше за континуирано и квалитетно реализирање на сите планови и програми за работа со деца. Соработуваше со Директорот, стручните работници и соработници, згрижувачкиот и воспитно образовниот кадар.

Ги реализираше следните програмските цели и задачи:

- учествуваше во комисијата за прием на деца и распоредување во воспитни групи според возраста на децата;
- го следеше процесот на адаптација на децата во новата средина и применување на соодветни педагошки мерки за нивно побрзо прилагодување на детските колективи,
- учествуваше во изготвување на Годишна програма и Годишен извештај на градинката;
- учествуваше во имплементацијата на Програмата за рано учење и развој и Стандардите за рано учење и развој во практичната работа со децата;
- учествуваше во изготвувањето на акциони планови и реализацијата на Проекти;
- учествуваше во изготвување на Програмата и Планот за стручно усовршување на воспитувачите и негувателките, унапредување на истите, примена на современи методи и средства за работа со децата, како и стручно усовршување на воспитниот и згрижувачкиот кадар во Градинката;
- редовно ја следеше реализацијата на Програмата и Планот за воспитно-образовна работа со децата, квалитетот и квантитетот во остварувањето на развојните задачи по домени;
- даваше стручна помош на воспитувачите и родителите со превземање на заеднички активности за деца кои имаа потешкотии во однесувањето и проблем при прилагодување на средината;
- ги пратеше, препознаваше, почитуваше детските примарни и секундарни развојни и посебни потреби по пат на опсервација и непосреден контакт со децата;
- следењето на децата често се вршеше во соработка со логопедот на градинката преку консултации, размена на мислења и идеи;
- земаше учество во организирање и реализирање на состаноците на Советот на воспитувачи и Советот на негувателки заедно со стручниот

тим и воспитно-згрижувачкиот кадар за потребите на воспитно-образовната работа во градинката;

- редовно ја прегледуваше педагошка евиденција и документација за воспитно образовната и згрижувачката работа во пишана и електронска формаи водеше грижа за континуирано и правилно водење на истата;
- изготвуваше Извештај за прегледаната педагошка евиденција и документација со забелешки за евентуални пропусти во водењето на истата од страна на воспитувачите и негователките;
- даваше стручна помош во водење на електронски Дневник;
- даваше стручна помош во водење на педагошката евиденција и педагошка документација за воспитно – образовните активности со децата во група ;
- учество во среднорочно - тематско планирање со воспитувачите, водење конструктивни разговори и валоризација;
- даваше стручна помош во избор на форми, тематски содржини, нагледни средства и литература за работа со деца;
- ја следеше реализацијата на згрижувачко воспитната работа;
- учествуваше во реализација на Проекти во група и на ниво на работна организација;
- учествуваше во набавка на стручна литература за збогатување на кабинетите и воспитните групи со дидактички материјал, сликовници, играчки и др;
- соработуваше со семејствата преку најразлични форми: информативно-советодавен разговор при аплицирањето на родителите/старателите, информирање за тоа како да го подготват детето за градинка, што треба да знаат за периодот на адаптација, организирање работилници со родители/старатели и други форми;
- учествуваше во организирање на јавната и културна дејност во градинката и надвор од неа;
- соработуваше со другите градинки и основни училишта;
- соработуваше со невладини организации – Здружение „Мир“; и „Отвори прозорец“
- организираше и учествуваше на манифестации и прошетки со децата надвор од градинката;
- присуствуваше и учествуваше на разни проекти, приредби, изложби од детски ликовни творби во и надвор од градинката;
- учествуваше на стручни предавања, обуки, конференции, симпозиуми и сл;
- континуирани консултации, разговори и учество во донесување и подржување на предлози и сугестии со Директорот на градинката;
- ја планираше и евидентираше реализацијата на својата работа;
- континуирана соработка со Директорот, размена на идеи, предлози и сугестии;
- изготвуваше акционен план и Годишен Извештај за сопствената работа;

- постојано работеше на сопственото професионално и стручно усовршување, напредување во работата, следење на современите достигнувања и иновации во Педагогијата и примена на истите во пракса;
- учествуваше на состаноци на педагози и психолози од градинки и основни училишта на ниво на Општина;
- Учествуваше во организација и реализацијата на проектите: „Бон- Тон; „Градот низ детските очи“; „Од дете за дете“; „Градини во детските градинки“; Подари книга“; „Семејство и семејни вредности“; „Традиционални игри“; „Спорт и спортски активности“; „Здрави животни навики“; Рециклирање и имагинација“; „Моја хигиена - моја навика“ и „Мултикултурализам и почитување на различностите“;
- Учествуваше во организација и реализација на активности во рамките на кампањата на Владата на Република Македонија под мотото: „Почитувај ги правилата-Почитувај го животот“.
- Реализираше стручно предавање за воспитувачи и негователи на тема: „Штетното влијание на медиумите на развојот на децата“

Педагогот присуствуваше на работилници, обуки, семинари, проекти, приредби, прослави организирани во градинката, Општината, други градинки во Скопје и Републиката како и на меѓународни конференции и предавања:

- Работилница: „Постапки за обнова на лиценца на стручни лица во установите за деца“- МТСП во соработка со УНИЦЕФ;
- Затворање на проект: „Зајакнување на улогата на граѓанското општество во осигурување на рамноправност и квалитет во предучилишното образование, воспитание и згрижување“- Фондација за образование и културни иницијативи „Чекор по чекор“, подржано од Европска Унија;
- Обука: „Безбедност и здравје при работа“-Техничка сигурност БМВ;
- Семинар по Дефектологија модул 2 на теми: Одредување и дизајнирање на целно однесување и Вештини на имитација.
- Обука за обезбедување на тајност и заштита на обработка на личните податоци- Дирекција за заштита на податоци.

Логопедот – Својата работа ја испланира и реализира согласно Годишната програма на градинката. Работните активности ги реализираше според портребите и во двата објекти.

Во текот на учебната 2018/2019 год. во 21 воспитна група беа вклучени 48 деца со успорен говорен развој или говорно – јазични пореметувања, (дислалија, дисфазија, дисфонија, пелтечење и сл.) Децата беа детектирани и повремено индивидуално третирали.

Логопедот како стручен работник имаше за цел превенција, идентификација, корекција и компензација на говорно – јазичниот развој на децата како и целокупниот моторен, сензорен, емоционален,социјален развој кој е тесно поврзан со говорот кај децата. За таа цел применуваше инструменти од логопедска теорија и практика, Тест за артикулација на гласови, Тест за дискриминација на гласови и сл.

Својата работа ја остваруваше низ групна и индивидуална работа со децата и родителите преку соработка со директорот, педагогот, воспитувачите, негователите и останатите стручни соработници во градинката и надвор од неа и ги оствари следниве цели и задачи:

- Придонесе за создавање на еднакви можности и оптимални услови за сите деца вклучувајќи ги и оние со потешкотии во интелектуалниот, сензо-моторниот, емоционалниот и социјалниот развој како и за децата од маргинализираните општествени групи;
- Работеше на утврдување на квалитетот на психомоторното и социјално функционирање на децата и постигнатото ниво на перцептивни и рецептивни функции;
- Спроведуваше превентивни постапки со ризичните групи на деца во сензорниот и перцептивниот развој;
- Работеше на постигнување на оптимално ниво на социјална адаптација кај децата;
- Работеше на превенција, идентификација и корекција на говорно-јазичните пореметувања;
- Даваше поддршка на воспитувачите и негователите во изборот и примената на специфичните методи, облици и средства за работа со цел развивање на постоечките способности и спроведување на корекциона постапка за неразвиените способности кај децата;
- Даваше помош и поддршка при организирање приредби;
- Даваше помош и поддршка во процесот на инклузија на децата со пречки во менталниот и телесниот развој;
- Вршеше идентификација на децата со проблеми во интелектуалното, сензомоторното и социјалното однесување и испитување на причините;
- Вршеше подготвување и реализирање на индивидуалната и групната работа со децата:
 - Групни и индивидуални вежби за графомоторика;
 - Групни и индивидуални вежби за груба и фина моторика;
 - Групни и индивидуални вежби за логомоторика;
 - Индивидуална корективна работа со цел отстранување на постоечките пречки;
 - Индивидуална работа со децата кои потполно не изговараат одредени гласови;
 - Индивидуална работа со децата кои пелтечат, зборуваат неразбирливо, брзо или патолошки споро, кои доживуваат емоционално-физиолошки блокади, кои имаат проблеми поради двојазична средина;
- Соработуваше со родителите и пружеше помош и поддршка за:
 - препознавање и разбирање на проблемите кај децата;

- примена на дел од третманите во домашни услови за побрз и подобар напредок;

- Учествоваше во проектите и настаните поврзани со нив;
- Учествоваше во изработка на плански документи;
- Како администратор на електронски дневник (внесување и бришење на вработени, внесување и бришење деца, формирање групи и други тековни работи поврзани со електронскиот дневник)
- Учествоваше во изработка на Годишната програма и Годишен извештај на градинката;
- Учествоваше во водење главна книга на градинката;
- Учествоваше во изработка на Актот за внатрешна организација, Актот за систематизација на градинката;
- Водеше евиденција за сопствената работа;
- Работеше во координативното тело за продолжување и обновување на лиценци;
- Реализираше стручен семинар/работилница за воспитувачи и негователи на тема: „Правилен говорен развој кај децата“

Логопедот присуствуваше на обуки, работилници, семинари, состаноци, проекти, приредби, прослави организирани во и надвор од градинката:

- Обука: „Безбедност и здравје при работа“ -Техничка сигурност БМВ;
- Настан: „Спорт и спортски активности“ - со децата од 5-6 години по повод Европска недела на спортот во организација на Агенција за млади и спорт и Општина Чаир;
- Состанок/обука: „Обновување и продолжување на лиценците за работа“ во организација на МТСП и УНИЦЕФ;
- Оперска претстава: „Пинокио“ – МОБ по повод Детска недела;
- Состанок: стручни работници од училиштата и градинките на територијата на Општина Чаир;
- Еднодневно предавање: Влијанието на медиумите врз развојот на децата. Предавач – педагогот во организација на ЈОУДГ „Снежана“;
- Симулациска вежба: земјотрес – во организација на Црвен крст и МТСП;
- Специјализирана обука: „Поддршка на инклузивното образование на децата со потешкотии во развојот преку улогата и значењето на воспитувачот во воспитнообразовниот процес“;
- Семинар: „Истражување на сензорниот свет на аутизмот со д-р Олга Богдашина“ во организација на здружение „Сина Светулка“;
- Работилница: „Чекор по чекор до правилен говор“ – Здружение Интеракција плус
- Семинар: „Растеме и се развиваме со квалитет“ – примената и значењето на дидактичките материјали во развојот на децата од 0-6 години во организација на Андреј компани;

- Семинар по дефектологија Модул 1 - во организација на Тика-Скопје: „Научни наставни методи базирани на докази во образованието на лица со пречки во развојот и развој на основни вештини на учење“
- Семинар по дефектологија - Модул 2 во организација на Тика-Скопје: „Дизајнирање и одредување на целно однесување кај деца со пречки во развојот и развој на јазични и говорни вештини кај деца со даунов синдром и аутизам“
- Обука: „Имплементација на прописите за заштита на личните податоци“ во организација на Дирекција за заштита на личните податоци;
- Учество на состаноци на Стручниот совет;
- Учество на состаноци со Советот на Воспитувачи;
- Учество на состаноци на Советот на негователки;
- Учество на состаноци на Совет на родители;
- Учество на состаноци на Управен одбор;
- Учество во Комисија за прием на вработени;
- Учество во Комисија за прием на деца.

10. Стручно усовршување на воспитно – згрижувачкиот и воспитно – образовниот кадар во во учебната 2018/2019

а) Оваа година воспитниот кадар одговорно и професионално се грижеше за унапредување на образованието на децата од оваа градинка со целосно имплементирање и осовременување на воспитно-образовниот процес преку вклучување на нови, современи форми и методи на работа.

Со цел унапредување на работата во воспитните групи основна задача беше индивидуалното стручно усовршување на згрижувачкиот и воспитниот кадар во градинката.

Редовно преку целата година воспитниот и згрижувачкиот кадар учествуваше во планирање, избор на содржини, форми, методи и средства за работа со децата. Покрај користење на дидактичкиот материјал, играчките, игровните средства и материјали од групите, истите следеа работилници, предавања, обуки, конференции и курсеви презентирани од стручниот тим на градинката и стручни лица од други установи и институции на теми:

- Штетното влијание на медиумите на развојот на децата - Педагог;
- Правилен говорен развој кај децата – Логопед;
- Целно насочени, интегрирани и интерактивни пристапи во предучилишното воспитание и образование според програмата за рано учење и развој- Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ и издавачка куќа „Просветно дело“-Скопје;
- Семинар: „Препознај ги знаците – реагирај на време“- Асоцијација за правата на децата „Ластовица“;
- Семинар: „Монтесори методот и други практични техники во работата со децата со посебни потреби во занималната“- Македонско монтесори здружение- Монтесори центар;

- Стручна средба: „Културата и уметноста во предучилишните воспитно-образовни установи“- ЈУОДГ „Карпош“;
- Обука: „Безбедност и здравје при работа“;

Во својата воспитно-образовна работа воспитувачите редовно користеа и консултираа стручна литература, литература за деца, списанија за деца, општа литература и се што е ново и актуелно во Републиката и пошироко, следејќи ги новините и преку користење на интернет.

б) За квалитетно и професионално планирањето и реализацијата на Програмата за стручно усовршување на згрижувачкиот и воспитниот кадар беа вклучени тимот на стручни работници: педагог и социјален работник под раководство на директорот на градинката.

Во учебната 2018/2019 година Програмата за стручно усовршување на воспитно-згрижувачкиот кадар се реализираше низ повеќе видови на активности, од повеќе домени, како и од повеќе аспекти: педагошки, психолошки, дидактички, методички, здравствен и сл.

Содржините на дополнителните Програми и Проекти се реализираа преку практични активности и работилници со децата и родителите, ангажираноста и посветеноста на воспитниот- згрижувачкиот кадар, стручниот тим Директорот како и преку соработката со разни институции, установи од потесната и пошироката средина.

Програма

за едукација на деца од предучилишна возраст во установите за згрижување и воспитување на деца, со процесот на одгледување и конзумирање на здрава храна

Во текот на целата година во рамките на Програмата се реализираше проектот „Градини во детските градинки“. Содржините за здрава храна години наназад се планираат во месечните планови на воспитните групи. Реализирани се и безброј проекти на тема „Здрава храна“. Оваа година за жал и покрај наша драга волја и напори градините не функционираат долго време, бидејќи истите беа демолирани (извадена ограда, искорнати и изгазени насади) од несовесни граѓани и нефункционални од еколошки и здравствен аспект. Сите содржини за здрава храна се реализираа низ дневните планирања.

- Децата да се запознаат со процесот на одгледување (раст и развој) на растенијата;
- Запознавање со карактеристиките и специфичностите на растенијата;
- Запознавање со разликите и сличностите помеѓу зеленчукот и овошјето преку воочување и вкусување;
- Запознавање со значајната улога на зеленчукот и овошјето во исхраната како и за доброто здравје и правилен раст и развој на секое дете.

Во реализација на Проектот беа вклучени децата од 4-6 годишна возраст, воспитно-згрижувачкиот тим, стручните работници и останати вработени и родителите.

Со реализирање на активностите од Акциониот план за реализација на Програмата децата имаа можност да стекнат нови знаења, искуства и вештини за здрава храна и исхрана; да се запознаат непосредно со процесот на садење, одгледување на зеленчук и овошје и нивна употреба во исхраната, да развиваат нови вештини и способности, решавање проблем ситуации, поттикнување на истражувачки дух и експериментирање, изразување на креативен начин стекнатото знаење и искуство.

Родителите ја дадоа својата поддршка и беа вклучени во некои активности од Програмата.

Ефектите од реализација се гледаат од способноста на децата за фокусирано набљудување, набројување на повеќе растенија од градината, ги именуваат деловите на растенијата, ги распознаваат според формата на листовите, преку допир, вкус и мирис ги препознаваат разликите помеѓу зеленчук и овошје, сами сецкаат зеленчук и овошје и прават декорации од нив, конзумираат зеленчук што не го конзумирале, ги знаат условите за раст и развој на растенијатанабројуваат кои витамини ги содржат во себе и во кое време се сади и собира одредено овошје и зеленчук , знаат за улогата и големото значење на растенијата и овошјето во исхраната.

Проект

„Градот низ детските очи“

Со проектот беа опфатени децата на возраст од 5 и 6 години на ниво на градинка. Се реализираше во текот на 2018/2019 година и ќе се реализира во континуитет и во наредниот период.

За успешната реализација на проектот свој допринос дадоа и родителите во прошетките, дел од посетите на установи како и во заеднички креативни-ликовни работилници со децата. Дел од планираните посети на институции не се реализираа поради појава на инфективни и заразни болести.

Позитивните ефекти од реализацијата на Проектот се:

Децата ги препознаваат и именуваат карактеристичните обележја на својата култура, институции и знаменитостите; Знаат за сопствената култура и културата на другите етнички заедници; Своите впечатоци ги изразуваат на креативен начин; Се грижат нивниот град да биде чист и убав.

Проект

„Бонтон за деца“

Со проектот беа опфатени децата на возраст од 4-6 години на ниво на градинка и се реализираше во текот на целата година.

Со реализацијата на активности од акциониот план децата стекнаа навики за културно и убаво однесување, развија свест за почитување на правилата и превземање на одговорност, ја јакнеа самовербата и развиваа позитивни емоции. Се стекнаа со знаења за почит и правилно однесување во семејството, во градинка, во возило, на улица, прослави, посети на институции и сл. Тимовите имаа добра соработка со семејствата кои се вклучија во реализирање на одредени активности според нивните можности.

Позитивните ефекти од реализацијата на Проектот се забележаа кај децата низ секојдневните активности во нивното однесување, во одговорноста кон себе и другите, грижата и почитта кон возрасните, правилното однесување во семејството, градинката и пошироката околина.

Проект

„Семејство и семејни вредности“

Проектот се реализираше во текот на целата година под мотото: „Семејството темел на општеството“. Со Проектот беа опфатени деца од 4 до 6 години, воспитно-згрижувачки кадар, стручни работници и соработници и родители. Сите активности предвидени со Акциониот план и поставените задачи се реализирани. При реализација на активностите од Проектот се користеше едукативниот прирачник „Моето семејство“. Родителите беа вклучени во реализацијата согласно нивните можности.

Постигнати резултати: Децата поставуваа прашања ако нешто не им е јасно или нешто ги интересира. Ги именуваат членовите на семејството и својата љубов ја искажуваат со зборови. Набројуваат свои обврски во семејството но свесни се и за своите одговорности. Ги знаат обичаите и карактеристичните одлики на сопствената култура. Зборуваат со почит кон возрасните; Се грижат за хигиената во градинката и домот.

Проект

„Моја хигиена –моја навика“

Проектот се реализираше континуирано во текот на годината со деца од 2 до 6 години, воспитно - згрижувачки кадар, стручни работници и соработници и родители.

Постигнати резултати: Децата стекнаа здрави хигиенски навики; знаат да го препознаат и именуваат приборот за лична хигиена; Поголемите деца самостојно се мијат и самостојно употребуваат четка за заби; Децата покажуваат интерес и љубопитност за откривање на нови работи и стекнување нови знаења; Користат неколку начини за искажување на сопствените мисли, чувства, искуства и ставови.

Проект

„Рециклирање со имагинација“

Со овој Проект децата имаа можност да се едуцираат за бенефитите од селектирањето на отпадоци и негово рециклирање. Проектот се реализираше континуирано во текот на годината со деца од 3 до 6 години, воспитно - згрижувачки кадар, стручни работници и соработници и родители. Напоредно се реализираше и проектот на ПАКОМАК ДОО Скопје со поддршка на Министерството за труд и социјална политика. Селектирањето на отпадот децата го правеа во специјални канти и кутии од Јавно Комунално Претпријатие.

Постигнати резултати: Децата умеат правилно да го селектираат отпадот; Стегнаа знаења за процес на рециклирање на отпад; Постапуваат прашања, сакаат да откриваат нови работи; се грижат за зачувување на животната средина; Реализацијата на активностите од планираните содржини придонесе децата да ја развиваат вештини, фантазија, имагинација и креативност преку изработки на експонати, макети, фигури од отпаден и неструктуриран материјал од непосредната и пошироката околина; како стекнатото искуство да го пренесат на другите.

Беше реализирана работилница со родители на тема: „Од старо да направиме ново“.

Проект

Воведување на почит кон различностите и мултикултурализмот во раниот детски развој во Македонија“

По спроведените обуки од Јуни месец 2015 година Проектот започна со имплементација и во нашата градинка. Беа вклучени деца од хомогени групи на возраст од 5 до 6 години. За реализација на активностите од проектот се користеа: Прирачник за секоја возрастна група според јазикот на кој се реализира дејноста, по седум примероци од секоја сликовница согласно јазикот на кој се реализираат активностите, по два примероци од секој од постерите

Постигнати резултати: Мегусебно дружење на децата од различна верска припадност; Децата стекнаа нови знаења за јазикот, културата и традицијата на своето другарче; Научија неколку зборови од другите јазици; Искажуваат почит кон луѓето кои се разликуваат по јазик, облека, традиција и обичај.

Проект

„Здрави животни навики“

Активностите од Проектот се реализираа согласно Упатството од Министерството за труд и социјална политика. Со Проектот беа опфатени деца на возраст од 2 до 6 години.

Постигнати резултати: Децата од големите групи самостојно ја одржуваат личната хигиена и хигиената во просторот; го организираат просторот и самостојно ги извршуваат одредени работни задачи; знаат да соработуваат, емоционално да се контролираат и конструктивно да ги решаваат проблемите.

Проект

„Традиционални игри“

Во реализацијата на Програмата беа вклучени и Традиционалните игри, следејќи го Упатството од Министерството за труд и социјална политика. Со традиционалните игри беа опфатени деца на возраст од 4 до 6 години.

На секои три месеци се реализираа настани заедно со родителите и децата.

Постигнати резултати: Децата стекнаа вештини за координација на телото одржување на рамнотежа како и контрола на шаките и прстите; социјални и комуникациски вештини; чувство за почит и прифаќање на различни култури и почит кон сопствената култура; поттикнување на љубопитност, иницијативност, креативност и истрајност во игрите; ги збогатија своите претходни искуствата и стекнаа нови.

Проект

„Спорт и спортски активности“

Проектот се реализираше според Упатството и препораките на Министерството за труд и социјална политика. Со проектот беа опфатени сите возрастни групи со тоа што спортските, вежби, игри и активности беа прилагодени на возраста на децата.

Очекувани резултати: Развивање на целокупниот организам кај децата, ситна и крупна мускулатура; стекнување на спортски вештини и нови искуства; Координација око-рака; координирани движења, ориентација во просторот; негување љубов кон спортот и спортските активности; грижа за лична хигиена и своето здравје со користење на природните убавини за прошетки на чист воздух. Развивање упорност, издржливост и решавање на проблем ситуации; Почитување на правилата во спортот и развивање љубов за колективни спортови.

Посебни програми

1. „Инклузија на деца со пречки во менталниот развој и телесна попреченост“.

Основната цел на програмата е сеопфатно вклучување на децата со пречки во менталниот развој и телесна попреченост во предучилишните установи, во пошироката социјална средина и сите редовни општествени текови, како и изедначување на правата на тие деца со правата на сите останати членови на општествената заедница.

Во текот на 2018/2019 година година беа запишани 21 дете со пречки во менталниот развој и телесна попреченост. За еден дел од овие деца имавме соодветна документација, а за еден дел родителите одбиваа да донесат до крајот на учебната година. Децата беа распоредени во групите според возраста:

Група	2-3 год.	3-4 год.	4-5 год.	5-6 год.	2-6 год.
Објект Џуџиња	2	2	1	2	/
Објект Снегулко	/	2	2	7	2

Нашите активности со овие деца беа насочени кон:

- вклучување на децата во воспитно-образовниот процес;
- помош при адаптирање во новата средина;
- овозможување подеднакви шанси за стекнување на знаења и вештини заедно со другите деца истакнувајќи го холистичкиот пристап;
- почитување на нивните различности, можности, потреби и способности;
- спроведување заедничка програма за сите деца низ максимално индивидуализирано прилагодување на содржините и методите на работа на секое дете посебно;
- воспоставување партнерска соработка со семејството, установи од областа на здравствена и социјална заштита, локалната средина и сл.
- Организирање предавања, работилници, трибини за воспитувачи, негователи и родители
- Реализирање на активности и вежби соодветни на развојот и можностите на децата.

Со вклучување на децата со пречки во менталниот развој и телесна попреченост во јавните установи се овозможува нивно поуспешно вклучување во поголем број на социјални и професионални активности и умешност заедно да се живее и да се помага едни на други односно да се толерира различноста.

Со децата со пречки во менталниот развој и телесна попреченост се работеше на идентификација на нивните проблеми во интелектуално, сензомоторно и социјално однесување, испитување на причините, преземање на адекватни мерки и развој на нивните способности преку:

- Вежби за груба и фина моторика
- Моторика и движење преку танц и музика
- Користење на детски музички инструменти и творење на музика
- Вежби за логомоторика
- Превентивно-корективна работа за поттикнување и корекција на изговор на поедини гласови
- Креативни работилници за поттикнување и подобрување на говорот и изразувањето
- Креативни работилници за употреба на рацете и поттикнување на тактилноста со користење разни видови предмети и материјали
- Вежби за графомоторика
- Рачни изработки
- Корективно-стимулативна работа и оспособување за вклучување во пошироката општествена заедница
- Социјални искуства со дружење со другарчињата во група
- Стекнување искуство по модел од другарче со типичен развој

НЕДЕЛА ПОСВЕТЕНА НА ДЕТЕТО

Програма за детската недела од 01 до 05 Октомври 2018 год.

Проектни активности:

Објект „Џуџиња“

- Отварање на Детска недела со рецитали за правата на децата, игри и песни од големи групи
- Физички активности – Игри без граници
- Ликовна работилница на тема: „Децата од целиот свет“
- Музички хепенинг – игри и песни од детски фестивали

Објект „Снегулко“

- Разговор на тема: Правила на однесување и обврски- „Бонтон“
- Детска интерактивна, музичко – драмска претстава „Пинокио порасна“
- Традиционални игри од различни националности
- Спортски игри и натпревари- игри со вреќи, топки, обрачи, кутии
- Музички хепенинг: игри и танци на музика од повеќе националности

Родителите беа вклучени во реализацијата на активностите зависно според нивните можности и потребите на децата од групите. Некои родители донираа играчки, облека и обувки за децата од социјално ранливи категории. Родителите беа вклучени во прибирање и избор на традиционални игри.

Содржините од Проектните активности беа прилагодени на возраста, можностите и интересите на децата и беа успешно реализирани.

11. Заклучни согледувања и предлог мерки за подобрување на воспитно – образовната работа

Дејноста на детската градинка се обезбедува и остварува преку згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст. За обезбедување на услови за нормален претстој на децата во детската градинка и животен стандард што одговара на физичкиот, менталниот, емоционалниот, моралниот и социјалниот развој на детето, за подобрување и зачувување на здравјето и психофизичкиот развој на детето неопходно е да се обезбедат средства. Врз основа на утврдените извори за финасирање и трошоци потребни за остварување на дејноста со децата според нормативите и стандардите согласно Програмата за воспитно образовна работа, во тековната година потребите од набавка се планирани и утврдени по поделни видови на трошоци, набавки кои се неопходно потребни за остварување на дејноста. За таа намена изготвивме Годишен финансов план како и Годишен план за јавни набавки. Согласно законот за Детска заштита трошоците за нормално остварување на дејноста се обезбедуваат првенствено од средставата од корисниците на услуги – родителите и од буџетот на општината-средства од наменски дотации. Во текот на годината имаме доспеани долгови за престој на деца и истите ги спроведуваме преку законска регулатива.

Средствата обезбедени по овие основи се користат наменски, рационално и економично во согласност со Законот за извршување на Буџетот како и други нормативни акти, како и со претходно изготвени месечни и квартални финансови планови врз основа на Годишниот финансов план кои се доставуваат и одобруваат од страна на Општината Чаир.

Контрола на динамиката на реализирањето на финансиските средства се остварува со водење на ЕСПЕО (**Електронски Систем за Пријавување и евиденција на обврски**) системот на министерството за финансии.

И оваа година се соочивме со идентичен проблем поврзан со редовната наплата на нашите побарувања. Имајќи ја во предвид општата тешка економска состојба во државата би сакала и да потенцирам дека цената за претстој на децата во установата остана непроменета а животните трошоци како и трошоците за комуналии повторно имаа пораст што директно влијаеше врз нормалното функционирање на нашата установа. Од тие причини од витално значење е редовната наплата на побарувањата кои се во директна корелација на овозможување квалитетен и удобен претстој на децата во установата. Од тие причини моите и активностите на мојот стручен тим на состаноците на Активот на воспитувачи и негователи беа особено насочени кон решавање на истиот со препорака за нивна максимална ангажираност.

Во поглед на тековното инвестиционо одржување и функционирање на објектите во кој се остварува најголем дел од дејноста на градинката и во овој

изминат период вложувавме максимални напори истите нормално да функционираат и со тоа да обезбедиме оптимални услови за претстој на децата. Во таа насока ги превземавме следните активности:

И покрај фактот дека имаме потреба од реконструкции и интервенции во нашите објекти истите не се пречка за реализирање на воспитно образовната дејноста на квалитетно и задоволувачко ниво.

Воспитно-образовната работа во градинката, од страна на сите вработени се реализираше континуирано, професионално, одговорно и координирано. Позитивните аспекти и резултати кои што се досега постигнати не обврзуваат и мотивираат, на постоечките професионални темели од овој тим на вработени, воспитно-образовната дејност да ја подигнеме на уште повисоко ниво. За таа цел во идниот период ќе се залагаме и насочиме кон:

- избирање на теми и проекти кои ќе дадат успешни воспитно-образовни резултати кај децата;
- зголемено иницирање и залагање во развојни и други проучувања во градинката и надвор од неа;
- организирање на семинари, работилници, стручни предавања, за едукација на кадарот на повисоко ниво, со стручни лица кои соработуваат со градинката;
- да се работи на поголема сплотеност помеѓу вработените и тимското работење;
- да се работи на поголема меѓусебна комуникација помеѓу вработените;
- зголемено ниво на ангажирање на сите вработени, да ги заштитуваат и промовираат интересите на градинката во секое време, и на секое место;
- збогатување со дополнителни активности со цел задржување и привлекување интересот на децата;
- дополнување на аудио-визуелните и дидактичките средства за работа со децата;
- подобрување, интензивирање на комуникацијата и соработката со БРОМ и нивните советодавни служби;
- збогатување на интеракциската комуникација помеѓу родителите и вработените во градинката;

- активно учество во давање насоки и упаства на родителите од страна на воспитниот и стручниот тим на градинката, за успешно решавање на проблеми и препреки преку индивидуални разговори, едукативни работилници;
- збогатување на советодавната дејност на стручниот и воспитниот тим на градинката за се она што е забележано кај детето преку семејни работилници, родителски средби и сл.

12. Кадровска политика на градинката

По најновата систематизација која се изработуваше во соработка со МИОА, сите работни места во градинката се распределени по сектори и нивоа и за секое работно место предвиден е стандарден број на вработени и вработувања. Некои работни места се пополнети, а некои не, и има простор и можност за нови вработувања како непречено и квалитетно би се извршувала целокупната работа во градинката.

Состојбата со реорганизација на работните места, каде одредени вработени со решение за одредено работно место, работеа на сосема друго работно место кое не содејствува со нивните квалификации. Тој проблем полека се надминува и вработенте се враќаат на своите работни места за кои се примени и имаат решение.

13. Финансова и тековна политика на установата

Во периодот септември 2018 септември 2019 година ЈОУДГ СНЕЖАНА редовно го сервисираше долгот.

Обврските кон добавувачите кои по завршна сметка изнесуваа над милион денари целосно се исплатени. Наплатата на долгот од родителите оди со добра динамика, но секогаш има простор за подобрување на наплатата.

По долги години во 2019 година се реализираше набавка на обуки за вработените. Исто така, се реализираше и јавна набавка од областа на безбедност и здравје при работа, се' со цел подобрување на условите за работа во работниот процес.

Во тековната 2019 година се изврши отстранување на шутот и други конструкции од дворот во РЕ „ЏУЏИЊА“ и се расчисти теренот, се посади трева и денес дворот е ставен во функција на воспитните тимови и децата.

До крајот на годината ќе се реализираа тековни јавни набавки, но и набавки кои сметаме дека се од значење на градинката. а кои до сега не се реализирале, а тоа се набавка на постелнина, со цел обнова на дел од постелнината во ЈОУДГ СНЕЖАНА, набавка на училишен мебел. Исто така, до

крајот на 2019-та година се планира и обнова на кујнска опрема, односно набавка на една индустриска (професионална) машина за сушење алишта.

Долгот кон комингентите е целосно исплатен и буџетот на ЈОУДГ СНЕЖАНА е во добра кондиција, затоа сметаме дека може да се реализираат одредени набавки кои се од големо значење за градинката.

За разлика од претходните години, 2019 година е година во која од буџетот на Општината навремено беа префрлани средства за исплата на сметките за централно греење, а дел од трошоците за електрична енергија и водовод и канализација се покрија од општинската сметка што придонесе за постабилна состојба на буџетот на градинката.

Единствено останува неисплатен долгот кон Комерцијална банка, за кој се води судски спор, каде судските и адвокатските трошоци паѓаат на товар на градинката.

Најголем дел од трошоците на Градинката отпаѓаат на трошоци за

- Прехранбени продукти и пијалоци
- Одржување згради
- Комунални услуги
- Правни и консултантски услуги
- Средства за хигиена
- Материјали за разни поправки

Деловоден број/ Numri i protokollit **0102 – 154**
Датум / Data **30.09.2019**

ВД Директор

Даниела Костенцова
